

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Moottorikelkkailun edellytysten kehittäminen luontomatkailussa

TEM:in Matkailun vuosiseminaari 14.5.2019

Ympäristöneuvos Markus Tarasti

Moottorikelkkailu ja luontomatkailu

- Moottorikelkkailu yksi matkailun vetovoimatekijä ja sillä on merkittäviä aluetaloudellisia vaikutuksia erityisesti Pohjois-Suomessa.
- Kelkkainfra ja kelkkailusta elävät palvelut hyödyttävät myös muuta matkailua, luonnon virkistyskäyttöä ja paikallisia asukkaita.

Hankkeen taustaa

- Suomen moottorikelkkaväyläjärjestelmää pidetään osin hallitsemattomana ja hajanaisena asiakkaiden ja viranomaisten näkökulmasta.
- Moottorikelkkailuun liittyvä tiedonhallinta on puutteellista, väylästä ei ole kattavasti kartoilla tai paikkatietona.
- Metsähallituksen urat ovat huonossa kunnossa.
- Urien ylläpitoon ja korjausvelan kattamiseen ei ole osoitettu rahoitusta.

Hankkeen taustaa

- Väylien rapistuminen lisää luvatonta kelkkailua aiheuttaen haittoja ympäristölle, porotaloudelle ja muille elinkeinoille.
- Turvallisuusriskeillä ja niiden kasvulla on erityisen suuri vaikutus imagoherkälle matkailulle.
- Sortumisvaarassa olevat sillat, puutteellisesti maastoon ja kartoille merkityt väylät lisäävät huomattavasti moottorikelkkailuun liittyviä turvallisuusriskejä tapaturmille ja eksymisille.

MOKEMA-hankkeen kehittämissuunnitelmat

- **Merkittävimmät hankkeessa laaditut kehittämissuunnitelmat liittyvät väylien hallinnointi- ja rahoittamisjärjestelyihin**
- Kuusi erillistä kehittämissuunnitelmaa turvallisemman ja ympäristöystävällisemmän moottorikelkkailun kehittämiseksi:
 1. Suunnitelma moottorikelkkailuväylästä sisältäen suunnitelman matkailu- ja asutuskeskukset yhdistävästä pääväylästä sekä matkailun ja paikallisten asukkaiden kannalta merkittävästä sivuväylästä.
 2. Suunnitelma yritystoiminnan monipuolistamisesta.

MOKEMA-hankkeen kehittämissuunnitelmat

3. Suunnitelma väyliin liittyvän paikkatietoaineiston ajan tasalle saattamisesta ja ylläpidosta.
4. Suunnitelma maasto-opasteista ja reittimerkinnöistä.
5. Investointitarpeiden määrittely ja suunnitelma niiden rahoitukseksi.
6. Ehdotukset lainsäädännön kehittämiseksi.

Suunnitelma väylien hallinnoinnista ja rahoittamisesta

- Hanke esittää matkailun ja luonnon virkistyskäytön kannalta tärkeimpien väylien hallinnoinnin keskittämistä valtakunnalliselle toimijalle, jonka tehtävänä olisi huolehtia väylästön ylläpidosta ja turvallisuudesta sekä vastata ajantasaisesta paikkatiedosta.
- Väylien ylläpito esitetään rahoitettavaksi jatkossa käytön mukaan maksettavilla moottorikelkkakohtaisilla väylästönhoitomaksuilla, jotka korvaisivat yrittäjiltä ja harrastajilta aiemmin perityt muut käyttömaksut ko. väylillä.

Suunnitelma väylien hallinnoinnista ja rahoittamisesta

- Valtakunnallisen vastuutahona toimimista koskevan tehtävän osoittaminen tarkoittaisi merkittäviä muutoksia kyseisen organisaation tehtäviin.
- Valtakunnallista vastuutahoa sekä väylästäönhoitomaksua koskevat suunnitelmat edellyttävät toteutuakseen vielä laajoja jatkovalmisteluja.